

juridisk rådgivning for kvinner **JURK**

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Oslo, 31.10.16

HØRING – FORSLAG TIL NY DOMSTOLLOV OG ENDRINGER I FORSKRIFT OM OFFENTLIGHET I RETTSPLEIEN (ref. 16/2758 ES GUH/bj)

Juridisk rådgivning for kvinner (JURK) viser til høringsbrev av 15.06.16 vedrørende forslag til ny domstollov og endringer i forskrift om offentlighet i rettspleien. Vi takker for tilliten som høringsinstans.

JURK gir gratis juridisk rådgivning til alle som definerer seg som kvinner og bistår blant annet i arbeidstvister og i saker om gjeld og pengekrav. JURK gir både generell informasjon om rettsregler og bistår konkret i enkeltsaker. Vi uttaler oss her på bakgrunn av de erfaringer vi har gjort i vår saksbehandling.

Merknader til utredningens punkt 2.3: Forlikrådene

Forlikrådenes meglingsfunksjon

Formålet med forlikrådsbehandling er å løse tvister i minnelighet gjennom meglingsfunksjon. Gjennom vår saksbehandling ser vi imidlertid at det sjeldent ender med rettsforlik, og at flere av sakene avgjøres ved fraværdom. Våre erfaringer samsvarer med tallene fremlagt i Jussbuss sitt høringsvar punkt. 3.1. På bakgrunn av dette mener JURK at reglene i større grad bør tilrettelegge for at forlikrådenes meglingsfunksjon styrkes. Videre slutter JURK seg til forslaget om adskilt meglingsfunksjon og rettsmøte, som fremgår av Jussbuss høringsvar under overnevnte punkt.

Avsigelse av fraværdom uten realitetsbehandling

JURK ser det som problematisk at det blir avsagt fraværdommer, hvor klagers påstand legges uprøvd til grunn. Dersom fraværdom skal avsies, mener JURK det er en forutsetning at saken realitetsbehandles av forliksrådsmedlemmene. Dette er helt nødvendig for ivaretagelse av klagemotparts rettssikkerhet. Særlig viktig blir dette når forliksrådene per i dag ikke er underlagt domstolenes alminnelige forkynnesregler, noe som i praksis har medført at mange ikke er gjort kjent med forliksklagen, se merknader til punkt 18.

Forliksrådsmedlemmer

Forliksrådene behandler i dag saker av til dels avansert juridisk karakter, uten at det stilles krav til forliksrådsmedlemmenes juridiske kompetanse. JURK mener det bør innføres krav til juridisk kompetanse. Vi slutter oss derfor til Jussbuss sitt forslag om å stille krav til at minst ett forliksrådsmedlem innehar juridisk kompetanse.

Forslag om egen lov om forliksråd

Utkastet foreslår å skille ut reglene om forliksrådet til en egen lov. JURK vil understreke at det bærende hensynet må være en oversiktlig lovstruktur for borgerne. Forliksrådene er «folkets domstol» der man skal kunne føre sin egen sak uten hjelp av advokat. Dette er forhold som gjør det ekstra viktig med et regelverk som er tilgjengelig og enkelt utformet. Hvis reglene skal skilles ut i en egen lov er det derfor en forutsetning at det føres inn gode og forståelige henvisninger til hvilke andre regler i domstolloven og tvisteloven som gjelder for behandling av saker i forliksrådene.

Merknader til utredningens punkt 18: Forkynnelse

Forkynnelse av forliksrådenes dokumenter

JURK erfarer at prosedyren for postforkynnelse av forliksrådets dokumenter, i praksis fører til at mange er uvitende om at de er klaget inn til forliksrådet. Dette resulterer for mange i en fraværdom, som må tas til tingretten for å overprøves. Mange av våre klienter har ikke økonomi til å ta saken videre til tingretten. Flere ser derfor ingen annen løsning enn å forholde seg til fraværdommen som kan være basert på manglende rettslig grunnlag. Av hensyn til klagemotpartens rettssikkerhet, herunder prinsippet om kontradiksjon, støtter JURK utredningens forslag om å fjerne unntaksregelen som tillater postforkynnelse uten mottakskvittering. For øvrig slutter JURK seg til Jussbuss redegjørelse under punkt 2.1 i deres høringssvar.

Utredningen foreslår subsidiært en løsning der tvistelovens regler om oppfriskning endres slik at det er adgang til å begjære oppfriskning av fraværdommer fra forliksrådet, der begrunnelsen er at dokumentet ikke har kommet frem til adressaten. Etter JURKs oppfatning

ivaretar ikke et slikt alternativ klagemotparts interesser i tilstrekkelig grad. Dette vil blant annet medføre at mange fraværdommer blir stående, da det både er kostbart og krevende å føre en sak for tingretten uten advokat. Vi viser videre til Jussbuss redegjørelse av prosessfremmende og prosessøkonomiske hensyn i deres høringssvar punkt 2.2.

For Juridisk rådgivning for kvinner (JURK)

Malene Nylander
saksbehandler

Guro Thorsdalen Wik
saksbehandler

Sara Eline Grønvold
daglig leder

Hanna Rummelhoff
fagrådgiver